

Tâi-oân-jī

台灣字

雙月刊 NO. 4
2023.07

Hòk-khan-hō

復刊號 TÂI-OÂN-JĪ

Pèh-ōe-jī sò-chêng-ì (1)

Siuⁿ-sì nâ

Hái-kîⁿ-á

Nâ Chhun-sūi

Gû-chhia-hu hām tōa-lát-sîn

Lah-jîn

Tâi-oân-jī Tâi-oân-kok (4)

Tân Bêng-jîn

早起頓

做工á人

304

收錄2023年詩人節
徵文比賽tiòh賞作品

活動報導

Tâi-oân Lô-má-jī
2023 Bûn-hòa-cheh
台灣羅馬字文化節

TÂI OÂN
文學券
TÂN LŪI
陳雷

2023 陳雷Tâi-oân文學節

~8/2【叫應陳雷Tâi-oân文學作品——徵選讀冊、感想短片】／線頂

8/11【作家陳雷研究論壇】kap【Tâi-oân文學生涯貢獻賞受賞典禮】／成大台文系

8/12【陳雷《鄉史補記》文學交流會】／高雄文學館

8/8~8/29【陳雷Tâi-oân文學冊展】／高雄文學館

8/26【陳雷Tâi-oân文學冊展——現場導覽】／高雄文學館

活動簡章
QRCode

共同主辦：

台文筆會
Tâi-bûn Pî-hōe
Taiwanese Pen

Tâi-bûn
Ke-si-mi
台文雜誌

Tâi-oân Lô-má-jī Hiáp-hōe · Tho̍-vau
台灣羅馬字協會
Taiwanese Romanization Association

Sêng-tâi Tâi-gí Sū-chu-pan
成大台文系台語師資班
DEPT. OF TAIWANESE LITERATURE, NCKU

Tâi-oân Gí-bûn Chhek-giām Tiong-sim
國立成功大學 台灣語文測驗中心
NCKU Center for Taiwanese Languages Testing

Tá-káu Tâi-gí-bûn
Chhiok-chîn Hiap-hōe
打狗台語文促進協會

Tâi-gí Ki-kim-hōe
蔣發太孫玉枝台語文教育基金會
Taiwanese Foundation

製・錄・集
Satsangdance

高雄文學館
KAOHSIUNG LITERARY MUSEUM

Tâi-gí-si

• Góa khòan Pelosi hóng Tâi ..... Khng Sün-thiam 2

Siá Lán ê Kò-sū

• Pêh-ōe-jī sò chêng-ì (1) ..... Siun-si ná 3

• Siàu-lú ê iu-chhiū ..... Kán Ū-iū 6

• Hái-kîⁿ-á ..... Nâ Chhun-sūi 7

Lahjih Gū-giân

• Gū-chhia-hu hām tōa-lát-sîn ..... Lahjih 9

A-jîn Choan-nôa

• Tâi-oân-jī Tâi-oân-kok (4) ..... Tân Bêng-jîn 10

HL

Hàn Lô bûn 漢羅文

寫 Lán ê 故事 • 早起頓 ..... 做工 人 11

活動報導 • 台南市永康勝利國小頒發出全國 siōng chē 台語文獎學金 ... Chiún Ūi-bûn 13

• 全國台語競賽頒發林茂生賞、王育霖賞 kap 巴克禮賞 ..... Chiún Ūi-bûn 15

Tiòh 賞作品專題

• Ngiâ-chih 新生代 ê 台語文創作者 ..... Tân Bō-chin 17

314 • Tiòh 賞作品 〈Tiām-tiām lóng bô kóng-ōe〉 欣賞 ..... 吳敬芊 20

詩人節 • Tiòh 賞作品 〈Lán ê si-jîn-cheh〉 欣賞 ..... 林芷妤 21

• Tiòh 賞作品 〈In kóng bê-tàng tī gōa-kháu kóng lí ê miâ-jī〉 欣賞 .. 顏劭庭 23

Hong-bin Kò-sū

2023年7月初1下晡t成大台灣文學系系館，辦理2023年羅馬字文化節。Chit-pái比賽項目包括台語聽寫比賽、台語打字比賽、台語白話字文史競賽，吸引全國各地民眾報名，lóng總頒發九名獎項。

※ 活動報導請看第15頁。

<https://pen.de-han.org/taioanji>

Open access 網路電子版 & 文章投稿請掃QR code

總編輯 Tân Bêng-jîn

編輯委員 • Chiu Tēng-pang

• Hô Sìn-hân

• Koeh Jūn-tēng

• Tân Kim-hoa

• Teng Hōng-tin

• Tiuⁿ, Hòk Chú

• Chiún Ūi-bûn

• Koa Khá-lē

• Masao Tân

• Tēⁿ Si-chong

• Tiuⁿ Hák-khiam

發行單位

Tâi-oân Lô-má-jī Hiáp-hōe

Taiwanese Romanization Association

台灣羅馬字協會

<https://tlh.org.tw>

劃撥捐款 戶名 台灣羅馬字協會

郵政帳號 31645936

請註明捐款台灣字刊物

台文筆會
Tâi-bûn Pit-hōe
Taiwanese Pen

<https://pen.de-han.org>

執行編輯 Tēⁿ Tì-tēng

美術編輯 Hōa-jîn Sī-kak Siat-kè

文字校對 • Chhòa It-bîn

• Tiuⁿ, Hòk Chú

• Í Giòk-ngô

• Koa Khá-lē

Nā有任何問題歡迎來 phoe:

taioanjitauko@gmail.com

Tel: 06-2096384

Góa khòaⁿ Pelosi hóng Tâi

Khng Sūn-thiam

M̄ sī O'-bīn-saⁿ-má

Mā m̄ sī Lák-pāng-má

I sī A-se-má

Âng--ê thâu-chang sī i ê jiát-chêng

Hún-âng--ê saⁿ sī gún ñg-bāng chiok kú ê chít-pha hóe

Ngē-kut ê a-má kēng ū chī-khì ê han-chî-á kiáⁿ

Lí ê hui-ki ū tīⁿ-tīⁿ-tīⁿ ê ñg-bāng

Ū lāng kóng “beh phah beh jīh”

A-se-má m̄ kiaⁿ, han-chî-á kiáⁿ mā m̄ kiaⁿ

Thiⁿ-lí put chiông, kah-chí put iông

Lín ū lín ê siūⁿ hoat, gún ū gún ê chú-tiuⁿ

Chhân bô kau chúí bô lâu

Ká-sú

Tōa kok ê áu-bân, sī beh kiò gún khut-hók

Tâi-oân-kok ê jīn-bīn, ē hō lí khòaⁿ tiòh gún ê kiau-ngō

A-se-má, A-se-má

To-siā--lí

To- siā lí sàng lâi kak-chhéⁿ kap ñg-bāng

Gún ê kian-chhī ē chiáⁿ chò bī-lâi kiáⁿ-kiáⁿ-sun-sun ê hēng-hok

Tá-káu Tâi-gí Khai-káng-siā 打狗台語開講社

【講台語x聽台語】
打狗台語開講會

【學台文x寫台文】
台語文課程

【認bat台灣】
全台語講座

【讀台語文作品】
台文讀冊會

打狗台語文促進協會

詳細資訊

Pèh-ōe-jī sò chêng-ì (1)

Siuⁿ-si nâ

Lí kòe-sin 10 tang, góa choân chit pit chîⁿ hō lín tōa-hiaⁿ, siūⁿ kóng lí khioh-kut ê sī thang tàu saⁿ-thiⁿ. Khioh-kut hit-kang góa tui gún-tau chē Gî-hin Kheh-ūn khi lín tau, beh kap lín n̄ng ūi hiaⁿ-ko chò-hóe khi bōng-tē. Tōa-hiaⁿ khiâ ɔ-tó-bái chàì góa kòe-khi hia, hit chiaⁿ ɔ-tó-bái tō sī lí tī hòk-bū-chām choⁿ-sit lâu-lòh-lâi--ê, mā bat chàì kòe góa hit chiaⁿ!

Chai-iaⁿ lí bô tī--leh ê sī, lí kòe-sin beh tang pòⁿ--ah! Góa ê sè-kài tòi lí lâi pang liáu-liáu, chit liáp sim-koaⁿ m̄ chai beh khng tī toeh chiaⁿ hó? Bô-iân khi pēⁿ-chhng khòaⁿ--lí, liân chòe-āu chit tēng, mā bē-hù sàng, siūⁿ kóng lâi-khi lín tau piáu-tat chit ē á sim-ì mā hó.

Che-sī góa thâu-pái jip-khi lín tau, í-chá lí lóng chàì góa kàu chit ê khàng-tē--á, ài góa tī hia tán--lí, goân-lâi lín tau tō tī thâu-chêng niā-niā! He sī chit pài n̄ng chàn lâu ê hoàn-chhù, lín sòe piⁿ-á-keng ê it lâu. Lín a-bú kap tōa-hiaⁿ tī chhù, thâu-chêng koéh sī khng phah-

mî-phōe ê tōa tè pang, tiong-uiⁿ (ng) sī n̄ng-keng ū thoah-múi (m̄ng) -á ê khng-chhng-á, hāng-lō ū khng chit tâi ɔ--ê iōng chiú-póe ê tiān-ōe. Lí tō sī tī chia khà hō góa ê hoⁿh Koh-lâi sī chiaⁿ-pūiⁿ (p̄ng) -thiaⁿ kiam chàu-kha, tī hia ū khi chit ê piⁿ-á-múi (m̄ng), siōng āu-piah sī êh-êh ê thian-chíⁿ, piān-só, sé hūn-su keng lóng tī hia. Góa tī thâu-chêng iaⁿ bô lâng, tō chàu-khi khok piⁿ--á mui. Lín a-bú kap tōa-hiaⁿ lóng tī hia chē, a-bú chē tī í-á chio-hoⁿ góa kóng, hia chē. Tán i kiāⁿ tín-tāng chiaⁿ chai-iaⁿ i í-keng khiau-ku--ah! Góa chūngó siāu-kài kóng, góa sī lín a-Êng tī Tâi-tiong chiaⁿ-thâu-lō ê tông-sū, bat kap i kiāⁿ chit-chām-á.

Lán ē sèk-sāi kán-ná sī chù-tiāⁿ hó hó--ê. Lí khó tiâu chit keng kong-si, seng tī Tâi-pak ê Thô-siāⁿ siū-hùn, āu--lâi phài lí lâi chia. Góa 12 hòe lî-khui kòe-hiong lâi Tâi-tiong thak-chheh, ko-chit chhím pit-giap sūi khó--jip-khi chit keng kong-si. Seng khi Hong-goân hòk-bū-chām òh chit goéh-jit, liáu-āu tō hông tiâu lâi chhī-lâi kap lí chò tông-sū. Góa

kok-tiong it-nê-á bat tú-tiòh pháiⁿ-lâng, āu--lāi tō bô sáⁿ káⁿ kap cha-pơ kóng-ōe. Lán hòk-bū-chām ũ 7 ê lâng kan-ta góa chit ê cha-bớ. Góa chē tī hòk-bū-tâi, kiàn-nā khòaⁿ-tiòh lí chhim-o ê thiⁿ-chhiⁿ, tī hūiⁿ-hūiⁿ ê số-chāi hoat-chhut un-jiū ê kuiⁿ (kng), chit liáp sim-koaⁿ phih-phók-chháiⁿ, m̄ káⁿ khòaⁿ lí, chìn kiaⁿ kui ê lâng ē hō lí khip--khi, thâu-lê-lê ké-chò teh bô-êng. Góa tú lāi thâu chit n̄ng kó goéh, tī kang-khòe siōng bô sáⁿ sèk-chhiú, chit-pòⁿ-pái-á li-áh-siàu liáh kàu saⁿ-keⁿ-pòⁿ-mê, bô kong-chhia thang chē. Lí tòa tī hòk-bū-chām jī-lâu ê siok-sià, tō chàì góa túiⁿ (tng)--khi. Kong-si hun-kī hū-khóan ê giáp-bū jú lāi jú bô-êng, tō ke chhiàⁿ chit ê cha-bớ lāi tàu-saⁿ-kāng. Kà-jit lán 3 lām 2 lú bōe kè-chhōa, sio-chio khi Kok-kon chhit-thô. Beh khi Liông-kok chúi-chhiang ê soaⁿ-lō, piⁿ--á ê khe-chúì ũn-ũn-á teh lâu, ũ-sī-chūn ũ bī-bī-á hong chhoe--lāi. Lán ná kiâⁿ ná khai-káng, chiah chai-iaⁿ lán n̄ng ê lóng-sī kâng kò-hiong ê lâng. Ū chit jít, lí sàng góa túiⁿ (tng) ê lō--nih, tú-tiòh chheⁿ-

âng-teng, tán ũ hia kú, lí hiông-hiông ká góa ê chhiú, ùi lí ê keng-kah-thâu sóa khi kúi tī lí ê io--neh! Góa ê chhiú kù-chāi lí lám, kui ê lâng lóng tòe lí khi--ah!

Gún káng ũ hiah--kú-á, tōa-hiaⁿ kóng-khí lí kiát-hun bô saⁿ goéh jít, tō sí tī Sèng-bó Pēⁿ-t̄ⁿ ê pēⁿ-chhng-téng, beh tūiⁿ (tng) khi chìn-chêng koh hoah chit siaⁿ, tōa-hiaⁿ kiù--góa! Ah, sîn-sian lân kiù bô miā jîn! Lí ê khan-chhiú tī lí kòe-sin liáu-āu, ká lô-pó niá ê ch̄n lóng thêh--khi, bô lâu chit-sian-gō-lí hō lín lâu-bú. Hiō-sū pān soah, i tō bô kap lín tau ê lâng lâi-khi--ah! Góa thiaⁿ liáu chìn m̄-kam, m̄-chai án-chóaⁿ chiap òe chiah hó.

Lín tōa-hiaⁿ kap lí seⁿ-chò ũ peh hun sêng, khòaⁿ-tiòh i kán-ná khòaⁿ-tiòh khah chē-hòe ê lí. I ke lí 11 hòe, m̄ iáu-bōe chhōa. Hit-chūn góa m̄ iáu-bōe kè, m̄ chai sī siūⁿ lí siūⁿ kah kòe-thâu, ũ chit ê kī-koài ê liām-thâu, siūⁿ-beh kè hō i. Túiⁿ (Tng)-lāi kóng hō a-pa thiaⁿ, i kóng góa kī-siáu!

Kòe bô n̄ng goéh-jít, góa pòe tông-sū khi Lô-tong iā-chhī-á sùiⁿ (shg)-

miā, mā sūn-sòa hō sùiⁿ (sng), góa kóng gún a-kong sī hō gún a-má in chio-jip-chhōa-chhut, gún lāu-pē hông thiu ti-bó-chō, a-bú seⁿ saⁿ ê lóng cha-bó. I thiaⁿ-thiaⁿ--leh, tō kóng góa pháiⁿ kè! Sim-lāi siūⁿ kóng, lí kóng góa pháiⁿ kè, góa tō kè hō lí khòaⁿ! Hô-hóng góa só ài ê lāng bô tī chit-ê sè-kan--ah, góa kè lóng kâng-khoán. Tú-hó góa teh siáu ang, ū lāng beh chhōa góa tō kè.

Kiat-hun beh 8 tang ê 9 goeh, thiⁿ-khì khai-sí teh hoán liāng, kap lí nng ūi hiaⁿ-ko lâi-kàu lí ê bōng chēng, tán-thāi khioh-kut kap chìn kim. Khòaⁿ-tiòh khioh-kut-sai kā kut-thâu àn-chiàu lāng ê hēng-thé kap tōa-sè, pāi teh thō-kha chim-chiok kā khioh hō hó-sè. Góa sim-lāi khí giâu-gī, hit tui pēh-kut kám chin-chiàⁿ sī lí? Góa iáu-sī bô-hoat-tō siong-sìn lí tī chit-ê sè-kan siáu-sit-khì--ah!

Aū-hōe kè-siók

@Google Meet

Làu台語-瑞士ê台語社

時間請看Làu台語-瑞士ê台語社FB

讀冊會／台灣唸歌·陳雷台語文學·陳明仁
台語文學·台語文青·繪本·俗諺

主辦／Làu台語-瑞士ê台語社

會議室贊助／台文雞絲麵 Tâibûn Kesimī x

Tá-káu Tâi-gí-bûn CCHH

請傳訊息來FB

八卦寮 讀冊會

Làng禮拜ê拜4 19:00~21:00

目前teh讀／無影無跡

主辦／台灣羅馬字協會 仁武分會

請傳訊息來FB

線頂台文讀冊會

Khin-sang Thák-chheh-hōe

Ták禮拜6 20:00~23:30

目前teh讀／鄉史補記

主辦／Khin-sang Thák-chheh-hōe

協辦／Tá-káu Tâi-gí-bûn CCHH

請傳訊息來Twitter

車幫放送局 讀冊會

Làng禮拜ê拜2 21:30~23:00

目前teh讀／台文通訊30冬紀念特刊

主辦／島嶼ê台語車幫

請傳訊息來Twitter

Siàu-lú ê iu-chhiū

Kán Ūi-iū

Góa it-tit hō i ê kò-sū khan--khì, khi kàu Pang-kiô. I teh kóng hia kó-chá ê kò-sū, sī-án-chóaⁿ lêng ē kóng hia hō chò Pang-kiô? Góa mā bōe-kì-tit i tàu-té sī kóng siáⁿ, kan-ta hō i hit 2 lúi bák-chiu khòk-khòk siáⁿ, i chin súi, sī góa tī Tâi-pak tú--kòe siōng súi ê cha-bó gín-á! Án-ne kóng khó-lêng siuⁿ chhiau-kòe, bô kàu sêng-khún, èng-kai ài kóng i sī hit-mê, góa gán-lâi, siōng súi ê chit-ê.

Góa bô m̄ng i ê miâ-sèⁿ, m̄-koh góa ē jīn-tit i ê chiàⁿ-chhiú, chéng-kah ū khi chò khak, sī pèh--ê. Ka-siōng i goân-té tō chin iù ê chéng-thâu-á, teh giáh i hit ki tiān-chú hūn ê sī, ná chhiūⁿ chhiú--nih ū pò-tē-hì ang-á, lāng leh pān-sian, chin iu-bí. Góa m̄-bián kiò i ê miâ, tī āu-pái koh tú-tiòh i ê sī-chūn, chin i ê chhiú chit iát, góa chiū iát--leh he sī chhun-hong leh lâi.

Hit-àm, i chiú lim bô 2 poe, tō khai-sí kóng i ê hoân-ló sū. Ná kóng bák-sái ná lâu, chhiūⁿ he chhōe bô goân-thâu ê chú-i-chhiang, tòng i bē tiâu. Góa sít-chāi mā hân-bān èng-hù siong-sim ê lêng. Chiah ē, chit-sí soah m̄-chai-iaⁿ beh án-chóaⁿ.

Góa tī lí ê bák-sái lâi-té chhàng-chúi-bī, siūⁿ-beh kā góa ê bák-chiu thí-kim, khòaⁿ siōng-sè. Lí ê pi-siong. Góa khi hō lí só khòa-i ê chióng-chióng tãi-chì, lām-lām chò-hóe, sīⁿ góa ê bák-chiu.

Góa kóaⁿ-kín kā thau giâ--khí-lâi choán--khui, góa ka tòng-chiú, kiò i hó thêng--a, m̄-hó koh piàⁿ. Kòe bô 2 bió-cheng, i sūi tō koh chhiò-chhut-lâi. Khòaⁿ i ê sim-chêng án-ne chit-ē-á khí-lòh piàn-hòa hiah-nī tōa, góa sít-chāi chin hoân-ló.

Lán lóng su-iàu tháu-pàng, m̄-chiah lâi lim-chiú. Góa chin jīn-chin kā i kó-lē, hi-bāng i ē-tàng thé-liōng in chhú--nih ê lêng tui i ê koan-ài kap chhau-hoân. Góa mā kā i kóng góa ē chi-chhī i kè-siòk tui-kiū tì-sek kap hák-būn. Siāng-bóe, góa hi-bāng i ài siong-sìn i sī siōng bí-lē ê hit chit-ê, tī hit-àm, hòk-cháp ê àm-mī. Siāng-bóe chit kái sī ōaⁿ góa kā khan, khan i ê chhiú, hō i.

Pêng-iú chò-hóe sī sêng-khún tàu-tīn, m̄-sī seng khùn tàu-tīn.

Hái-kîⁿ-á

Nâ Chhun-sūi

Ūi góa ē bat tãi-chì khí, tī-sī chiah khòaⁿ tiòh hái-kîⁿ-á. Sī sáⁿ in-toaⁿ, chá-tō bē-kì--tit. Tãi-khài sī A-pa 40 thóng hòe ê sī-chūn, i kóng beh khi Pin-hái-lí siu-siàu, sūn-sòa chhōa góa khi--ê. Hái-piⁿ kui-phiàn it-jī-pêⁿ ê hái-hōaⁿ. Ū gín-á teh sng-chúi, jiòk-soa-á, iā ū tōa-lâng tī hái--nih siū-chúi. Góa bô ōaⁿ sáⁿ-mih saⁿ, thng kah chhun lāi-khò, tō ná cháu ná tiò chông lòh-khì jiok hái-éng, thiòng kah bē-kòe--tit. A-pa khiā tī soa-pō, m̄-sī teh phák jít-thâu, tian-tò sī bák-chiu kim-kim teh chin in kiáⁿ, chū thâu kàu bóe liân sóa-kha mā bô.

Chák-tiòh chit-chhùi chúí, sàu kah bák-sái-lâu bák-sái-tih, góa chiah chai-iaⁿ hái-chúi ū kiâm, khó, siap..., saⁿ, sī chióng koài-bī, phēng soaⁿ-téng ê khe-chúi kah pháíⁿ lòh-âu. M̄-koh hái-chúi kah ē phū, sin-khu pàng-pêⁿ bián sáⁿ tǎh--tiòh-ê tín-tāng. Siang-kha tǎh tiòh ê sī nng-nng ê iù-soa-á, bô tōa-sè liáp ê chiòh-thâu, sè-chiah hī-á kǎng-khoán tòe-chēng tòe-āu, tiàm sin-khu piⁿ chò-phōaⁿ, phēng tī khe--nih siū-chúi bô-khah-su, mā kah sim-sek.

Thèng-hāu kah tōa-hàn, kìⁿ ū hioh-joáh ê sī-chūn, góa put-sī ē chio-phōaⁿ thau-soan lāi chia sng-chúi. M̄-nā sī siū, koh ē khi giâm-chiòh téng thiàu-chúi, jú thiàu jú chhim, tǎh bô-té--ê mā khi, iah-nā sng kah thiám--ah, tō chio nng, saⁿ ê gín-á khi tiò pèh-té-á. I bih tī ló-kó-chiòh phāng, hái-chháu kah chát ê khang-khiah, siōng chiáp khòaⁿ tiòh i ê iáⁿ-jiáh, gōa-hēng hām chīm-á chiok sio-siāng, gōa-khak hoe-pa-li-niau, péng-bīn sī pèh--ê, kah-ke mā hō lāng ka hō-chò chit-ê miā.

Tiò-koaⁿ-á ài chhoân kah chhō ē thāng-si, hó tit bián pák hī-kau-á, si-sòⁿ ê bóe-liu kan-ta kiát chit-tè bōe-chú--kòe, iáu chheⁿ-chheⁿ ê hoe-ki, thàu-thiu, iah-sī sió-kng mā ē-sái. Chhōe chit-tah hō hái-éng pah ē tiòh, ē khí pèh-pho ê chiòh-phāng, kā pák hoe-ki, thàu-thiu ê thāng-si tàn--lòh-khì. Kám ū óa-lāi chiáh-jī, bák-chiu ài chim-chiok tīm tī éng-kha ê si-sòⁿ sī-m̄-sī ū teh sóa tín-tāng, mā tiòh kō chiú-tê-á khi kám-siū, kám ū mih-kiāⁿ teh khiú tiò-koaⁿ-á. Nā khak-sit ū teh chiáh-jī, tō ūn-ūn-á kā tiò-koaⁿ-á hàíⁿ hō koân--khí-lāi. Pèh-té-á chiáⁿ iau-

sâi, ē kā jī nghe ân-ân, tâng-chê tòe hoe-ki liòng-chhut-lâi chú-i-bīn, tī pòàⁿ-khong-tiong chiah pàng--khui. Kang-hu hó ē gín-á ē chhun tng-chhiú khi chih, kah chha chit-si-á tō kòa chhiú-lông, kang-hu kē-lō ē ē theng-hāu lak-lòh-lâi hōaⁿ-piⁿ téng, tō kóaⁿ-kín sa chhián-thoa-á óa-khì chhih. Pèh-té-á kha-chhiú chiâⁿ mé, nng-kái ū chit-kái ē hō soan--khi. Jī-ūn-hó-pháiⁿ mā chin iàu-kín, nā tú-tiòh hó-khang--ê, chē koh tōa chiah, tō tiò kah bē-hù thang liáh.

Khioh chhâ-ki-á khí-hóe, pū pèh-té-á chún tiám-sim lâi chiah, sī lēng-gōa chit-chióng hó-sng ē gī-niū. Phang koh chheng-tiⁿ, sī kóng

i-ê gōa-khak kâu koh tēng, sin-khu bô kúi-niú bah thang chhng. Tùi gín-á lâi kóng, ū thang sng, thang chiah tō hoaⁿ-hí kah bē-kò--tit, bô-lâng ē khi-hiâm.

Jit-thâu beh lóh-soaⁿ chìn-chēng, ài seng kā lâi-khòe pìⁿ hō ta, tiâu tī sin-khu ē pèh-iâm hún ná kiâⁿ ná so hō lak. Lâng nā mng khi toh? Tō kóng khi tông-chhong hia thit-thô; nā koh mng chiah--bōe? Tō ìn kóng iau kah beh sí! Ták-ê nā kóng ē tui-tâng, tō bô tãi-chì; iah-nā chhiâu bô hó-sì, ū chit-ê kóng kah tēng-tâⁿ--khi, kui-tin lóng tiòh chiah “tek-sún chhá ti-bah”. Chóng--sī chiâⁿ hán--tit tú--tiòh.

2023 秋季 mùa Thu

MÙA XUÂN & MÙA THU 每年春秋季舉辦

NCKU 國際越南語認證

IVPT 國際越南語認證

KỶ THI NĂNG LỰC TIẾNG VIỆT QUỐC TẾ INTERNATIONAL VIETNAMESE PROFICIENCY TEST

從參加國際越南語認證開始

考試日期 12.09 (六)

詳細消息請參閱簡章 9月公布

相關詳情歡迎請參閱官網資訊 <https://cvs.twl.ncku.edu.tw/ivpt/>

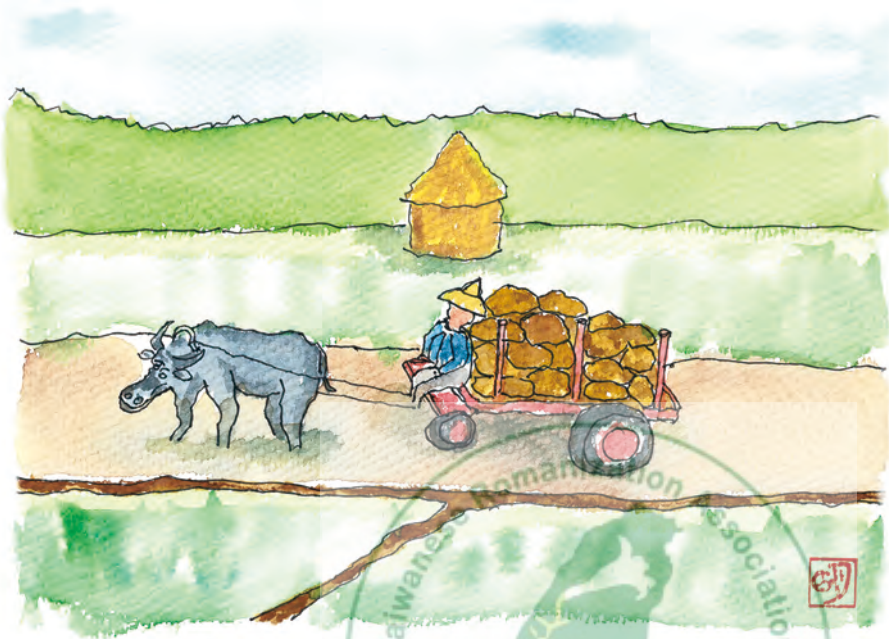
主辦單位 TRUNG TÂM NGHIÊN CỨU VIỆT NAM 國立成功大學 越南研究中心 NCKU Center for Vietnamese Studies

社團法人台越文化協會 Hiệp Hội Văn Hóa Việt Đài Association for Taiwanese and Vietnamese Cultural Exchange

Gū-chhia-hu hām tōa-lát-sîn

Bûn / Lahjih Tô / 陳坤明

Chheⁿ-kha gū-chhia-hu òh sái gū-chhia, ták-jit sái gū-chhia chàì-hòe. Chng-kha gū-chhia-lō lāi-lāi-khì-khì.

Ū-chit-pái, bô-sè-jī, gū-chhia-lián poáh-lòh chhim-chhim gū-chhia-kau. Hòe chin-tāng, sian thoa thoa bē tín-tāng. Gū-chhia-hu gāng-gāng m-chai án-chóaⁿ chiah hó.

“Thiⁿ--à tē --à, kiū chit-ê tōa-lát-sîn tâu-saⁿ-kāng, hó--bô?”

Ū-íáⁿ--neh, tōa-lát-sîn chhut-hiān tī bák-chiu chêng: “Siàu-liân--ê, théh chit-tiâu soh-á pák tiàm gū-chhia. Kō lí ê keng-kah kā gū tâu-thoa, chò-hóe piàⁿ-lát.” Ū-íáⁿ--neh, Gū-chhia kè-siòk chiūⁿ-lō.

“Siàu-liân--ê, ka-tī ê khùn-lân ka-tī kái-koat, kan-nā kī-kiū sîn-bêng pó-pì sī bô-hāu.”

Gū-ì: lóng-kám bīn-tùi lân-koan, chiah-sī kái-koat lân-tê hó pān-hoat.

Tâi-oân-jī Tâi-oân-kok (4)

Tân Bêng-jîn

Kàu 90 nî-tâi chìn-jip Tâi-gí Pheng-im hû-hô hē-thóng ê lûn-chiàn! Pún-té Pêh-ōe-jī tō sī chin-hó ê soán-ték. Chū-lâi chū jīn sī Hàn-jîn ê Tâi-oân-lâng, bêng chai Pêh-ōe-jī chin cheng-khak ē-tàng oân-choân su-siá Tâi-gí-bûn, chē-chē bûn-hiàn lóng thang cheng-bêng hiân-tú-hiân ê sū-sit. Su-put-ti lân sin ūi hâk-chiá--ê, jīn-têng chiáh-kàu-jī, m̄ goân jīn-tông. Bóe-âu thê-chhut TLPA hong-àn!

Pún-lâng pêng bô ài chham-ka Pheng-im hû-hô ê thó-lûn, kan-taⁿ kut-lát sú-iōng Hàn-jī kap Pêh-ōe-jī lâm siá ê bûn-hâk chok-phín.

Tâi-oân-lâng ùi Jit-bûn choán-ōaⁿ Chi-ná-bûn, keng-kòe chin khùn-khó ê kòe-têng, iā ū chhin-chiūⁿ 黃靈芝 chit-khoán bô ài kái siá Hàn-jī Tiong-bûn ê chok-ka, tiām-tiām kè-

Tô-phîⁿ soeh-bêng:
Ńg Lêng-chi ê chok-phín
hoan-siá chò Tiong-bûn
chhut-pán.

siók kāng-khoán sú-iōng Jit-bûn, bô hoat-tō hoat-piáu, it-tit kàu 2 nî chêng iū 阮文雅 lú-sū hoan-siá sêng Tiong-bûn, thong-kòe Tâi-lâm Bûn-hòa-kiòk phêng-soán, pò-chō chhut-pán, koh keng iū Oán-kéng(遠景)chhut-pán-siā, sè-jīn chiah chai! Lóng sí hoán-èng Pêh-ōe-jī sī su-siá Tâi-gí-bûn siōng sek-tòng ê bûn-jī!

Chit-sī Tâi-oân-lâng chú-tiuⁿ Tók-lip kiàn-kok ê siaⁿ-sàu chin jiát, 武漢 hi-iām iā chō-chiū Tâi-oân tī kok-chè ê miâ-siaⁿ chin thàu, beh kiàn-kok ê khó-lêng-sèng ke-thiⁿ! Hō-iòk iú-chì Tâi-oân kok-chhin kiâⁿ Tâi-oân ka-tī ê lō, mài koh kap Chi-ná kô-kô tīⁿ! Pêh-ōe-jī tō sī Tâi-oân-jī.

車幫放送局
CHHIA-PANG HONG-SANG KIOK @TSTGCP

歡迎tâk-ke來坐這幫 chhui-sak 台語kap 台文ê火車。不管恁 tī甚麼時陣、甚麼所在看tiòh這幫車，阮 lóng chiáⁿ誠意招tâk 家門陣上車。

歡迎tâk-ke 來chē這幫台語ê火車

Chá起頓

做工á人

時間是kiōng beh半暝，khang-khòe已經soah，閒閒teh看社群軟體，銀幕chūn--leh chūn--leh，hiông-hiông tòh看tiòh有人tī hia teh kiāu講無人teh講早起頓，chit塊辭根本to m̄是台語。我心內mā無ke想啥，tòh sūi kā早起頓三ê字thèh去飼ChhoeTaigi網站，無jōa久，網站ê資料tòh現--出來，台日kap台華lóng有收。我本底tòh知影應該有án-ne ê講法，求證了後，問題結案，tāi-chì應該是ài到chia soah chiah tiòh，m̄-koh事實to m̄是照我想--ê teh進行，網路頂面soah jú來jú chē人teh罵chit塊辭：

「台灣無人án-ne teh講--lah。」
「Mài tī hia ka-tī發明新詞--lah。」
「Goán lóng kóng早頓，ná有人teh講早起頓--ê，烏白講！」
「是siáng án-ne teh講，我一世人lóng無聽--過！」

喔！一條比一條koh khah專業neh！Kài-sêng無kā早起頓chit三字kòng hó碎iâm-iâm to m̄甘願án-ne！到底冤仇是tài jōa-tāng？當然，各位所看tiòh ê話句是我有重hoan--過--ê，in本底寫--ê是台語火星文，為tiòh mài傷tiòh各位ê目chiu，我有先kā hia ê文字轉換做台文。

「奇怪？Ná ē án-ne...。」我kám-kak kài簡單tòh ē-tàng稽考好勢ê問題，ná有才調引起hiah大ê風波？頭殼底sūi開始做風颱，想法mā chit-ê-á chit-ê跳--出--來，soah mā jú想jú感覺悲哀。以下有整理一寡想法，來hâm tàk-ke做參考。

第一、Chit-má koh有teh講台語ê人，無能力去chhiau辭典稽考ka-tī ê語言，本底是2分鐘tòh ē-tàng解決ê問題，soah變做ài tī網路頂面用冤--ê，用hoah--ê，比看siáng khah大聲，kài-sêng支持ka-tī講法ê人jú chē，i tòh jú佔贏án-ne，che tòh是講台語ê人無受過文字訓練所致。

第二、Kui ê講台語ê族群，台語能力退化kah kài嚴重。食早頓這塊辭，kài chē講法lóng ē通ā。我tī chia舉幾ê例：食早起、食早起頓、食e-chái、食早飯，這寡講法lóng kài四常。Nā tī台語koh kài勇壯kài活跳ê環境--nih，應該是ka-tī厝--nih慣勢用ê講法ē固定tī 2、3種，m̄-koh nā去聽tiòh別人有其他ê講法，lóng有才調聽有，雙方teh kau通完全無問題chiah tiòh。但是以我chit-má去看--tiòh ê狀況來講，咱tòh ē-tàng了解chit-má ê人詞彙kài欠缺，講法漸漸

kan-na chhun食早頓一ê niâ，語彙ê多樣性慢慢á teh消失，che是kài恐怖koh連回ê事實。台語ê環境真正退化kah chiok bái--ah，照講食早頓chit類ê詞，差不多是上基本ê語詞，nā tī正常講台語ê家庭，gín-á ē-hiáu講話ê一冬內tòh應該ài ē-hiáu，一kang ài食一遍neh! Nā準講有正常ê台語教育，mā應該tī國校á it年tòh ài教。Ták-ke ē-tàng用ka-tī ê經驗去想像看māi，ē去使用社群軟體ê族群上無是幾歲人--ā，竟然teh議論chit-lō問題，看che台語環境有jōa了然。

第三、對ka-tī母語ê重要性認bat無夠。Án-chóaⁿ講? Nā今á日teh討論ê詞彙換做英語詞--leh，我看反應ē完全無kâng，凡勢根本to無風mā無éng，nā bē-hiáu，kan-na ē怨嘆ka-tī英語無夠好，ná ē hiah基礎ê語詞to m̄-bat。看外國語言真tì意，感覺無學hō好是天大地大ê tāi-chì，ka-tī 祖公祖媽teh講ê語言pàng hō無--去chiah來kóng「語言kan-na是kau通ê工具」。實在講，nā kā第一語言換做另外一款，連頭殼內teh考慮tāi-chì ê方式lóng ē改變，講khah白--leh，tòh是換一種文化--lah。講siáⁿ-mih款話，做siáⁿ-mih

款人。Che nā去看移民去外國ê第二代、第三代tòh知，in ê思考已經tòe hit國ê語言teh行--ā，無sêng咱chia ê人。王育德教授所講ê這句「語言是民族ê靈魂」，實在太有道理--leh。

Chit-má tī網路頂mā是繼續teh冤，猶未soah，罕罕á有一兩ê-á跳出來講in是有teh講「早起頓」--ê，mā有人開始kā辭典ê解說貼出來hō ták-ke做參考，ka-chài，人類koh有希望。

Chit種話題tī網路時代，nā活超過三kang tòh算kài久--ah，koh來tòh tīm kah無khoàiⁿ影。我是kài òng望ták遍tī網路頂ê討論，lóng ē-tàng留落來一寡有路用ê資訊，加減á ē-tàng影響tiòh一寡想beh bat道理ê人，nā無，講kah kui山坪，mā是無采工。真失禮，寫到chia，lóng寫kah beh了--ah，mā是無交帶我早起頓lóng食siáⁿ-mih。凡勢有ê朋友當做我是beh分享tó一間ê早頓有jōa好食，jōa精彩。無lah，我hoⁿh，一般goán A-chin--a nā chhoân啥，我tòh食啥，bē kóng食，kài好飼。

台南永康勝利國小頒發出 全國siōng chē台語文獎學金

Chiūn Ūi-bûn / 台南報導

台南永康勝利國小tī 6月30頒發全國規模siōng大ê台語文獎學金hō 111位台語優秀ê學生。這份獎學金由台南市永康勝利國小、蔣發太孫玉枝台語文教育基金會、國立成功大學台灣語文測驗中心三單位共同合作thang推廣台灣語文。頒獎典禮由蔣為文執行長、鄭邦鎮董事、陳慕真董事、朱正軒議員、林俊憲立委特助王世運代表基金會出席頒獎。

Ūi-tiōh beh達成推廣台語ê目的，蔣發太孫玉枝台語文教育基金會每學期會提供永康勝利國小每年級各班台語成績前三名ê學生獎學金kā學生鼓勵。全班第一名號做「蔣發太賞」，第二名號做「孫玉枝賞」，第三名號做「蔣化余纏賞」用來紀念基金會家族長輩ê貢獻。M-nā án-ne，學生參加校內

台語文競賽mā有獎學金，分別是第一名「林茂生賞」，第二名「王育霖賞」，第三名「王育德賞」，第四名「蔣發太賞」。學生參加台南市級相關台語文競賽前三名mā thang得tiōh獎勵，分別第一名「巴克禮賞」，第二名「甘為霖賞」，第三名「馬雅各賞」。學生參加全國等級相關台語文競賽前三名mā會當得tiōh獎勵，分別是第一名「林茂生賞」，第二名「王育霖賞」，第三名「王育德賞」。獎學金每1名siōng koân 3000-kho台票。這pái得獎ê學生內底，有來自kāng一家庭ê兄弟仔(分別讀五年kap一年)，siāng時得tiōh班--lih台語第一名ê獎項，che顯示家庭教育ê重要性。

蔣發太孫玉枝台語文教育基金會執行長蔣為文表示，這項獎學金ê號名m-nā

是凸顯基金會創立者家族長輩ê姓名，koh-khah顯示台南市在地對台語文有極大貢獻ê人，親像林茂生、王育霖、王育德、巴克禮、甘爲霖kap馬雅各等等。林茂生是台南出世偉大ê教育家，chiâⁿ做成大頭1位台籍教授，mā是全國頭1位留美ê哲學博士。王育霖是üi堅持公平正義、üi台灣發聲ê詩人檢察官。王育德是第一位接受現代語言學訓練kohtiti-tiòh語言學博士ê台灣人。巴克禮、甘爲霖kap馬雅各lóng是推廣台語白話字文化有真大貢獻ê傳教士。獎學金用chia-ê名人號名ê用意，是üi-

tiòh beh hō學生後輩了解，koh傳承前人對台灣語文kap台灣文化ê用心phah-piàⁿ，chiah thang開拓南台灣ê文化主體性。基金會創辦者期待未來有koh-khah chē間學校kap團體會當呼應設立台語文獎學金ê行動，hō日漸式微ê台語文化會當繼續發揚、傳承。

歡迎參加 發枝台語基金會正式成立茶會

「財團法人高雄市蔣發太孫玉枝台語文教育基金會」簡稱「發枝台語基金會」，宗旨是推動釘根台語ê「台灣學」教育、促進台語文ê標準化、普遍化kap國際化以及落實聯合國「世界文化多樣性宣言」、「世界母語日」lāi-té對各語言族群文化保障ê精神。

早起 10:30~12:00

高雄市岡山區岡大匯館 / 維新東街51號 /

2023
8/27 禮拜

詳細報名資訊請參閱網站
<https://hoatki.de-han.org/>

@Google Meet

線頂台文讀冊會

打狗台語文 讀冊會

Tàk個月第2、4 ê拜1 20:00~22:00

目前teh讀 / 陳明仁台語文學選

主辦 / Tá-káu Tâi-gí-bûn CCHH

請傳訊息來FB

Chhōe Tâi-gí 讀冊會

Tàk禮拜3 20:30~22:30

目前teh讀 / A-eng--a

主辦 / 台文雞絲麵 Tâibûn Kesimī

協辦 / Tá-káu Tâi-gí-bûn CCHH

請thiⁿ表單

台灣羅馬字文化節

2023 Tâi-oân Lô-má-jī Bûn-hòa-cheh

全國台語競賽頒發

林茂生賞、王育霖賞kap巴克禮賞

Chiūn Ūi-bûn / 台南報導

2023年台灣羅馬字文化節7月tī台南正式起行!1個月ê文化節，活動內容包括台語聽寫比賽、台語手機仔phah字比賽、台語白話字文史競賽kap白話字文物導覽，活動吸引全國各地民衆報名。

這pái文化節活動由chē-chē單位共同合作辦理，包含台灣羅馬字協會、成大台灣語文測驗中心、打狗台語文促進協會、台文雞絲麵、成大台語師資班、台灣教會公報社、蔣發太孫玉枝台語文教育基金會、台文筆會、台南神學院、台灣基督長老教會歷史檔案館等。

其中，7月初1 tī國立成功大學台灣文學系辦理ê台語聽寫比賽、台語手機仔phah字比賽kap台語白話字文史競賽3項比賽。經過參賽者激烈ê比賽，lóng總頒發出九項獎項。下底是tiòh賞名單：1.台語聽寫比賽：第一名「巴克禮賞」tiòh賞者「彭桓恩」，第二名「甘爲霖賞」tiòh賞者「連凱郁」，第三名「馬雅各賞」tiòh賞者「陳隆志」。2.台語手機phah字比賽：第一名「王育霖賞」tiòh賞者「彭桓恩」，第二名「王育德賞」tiòh賞者「王奕凱」，第三名「史明賞」tiòh賞者「連凱郁」。3.白話字文史競賽：第一名「林茂生賞」

tiòh賞者「周佳穎」，第二名「鄭兒玉賞」tiòh賞者「彭桓恩」，第三名「廖瑞銘賞」tiòh賞者「張雅筑」。

Tiòh賞者內底，目前koh teh讀新竹建功高中三年ê彭桓恩得tiòh三項獎項，分別是巴克禮賞、王育霖賞kap鄭兒玉賞。另外，參加台語聽寫比賽siōng少年ê 2位參賽者是目前iáu teh讀國校á一年ê蔣台員kap五年ê蔣台宇。Chit-pái聽寫比賽不分參賽者無分年歲。雖然這2位小學生無進入前三名，但是nā以18歲以下學生計算分數來看，蔣台宇、蔣台員分別屬於學生ê第一kap第二koân分。Ùi這2ê案例會當看會出來，少年人nā有心，beh kā台語羅馬字學好hō好m̄是siáⁿ-mih困難ê代誌。

7月初8 kap 7月15連sòa 2 ê拜6，辦理白話字文物導覽。Chhōa領民衆參觀台灣教會公報社看台灣頭1台ê印刷機1比1ê複製版，體驗印刷全台灣頭1份報紙，1885年發行ê《台灣府城教會報》。Chiap-sòa去參觀台南神學院參觀siōng早ê白話字出版社聚珍堂遺址

koh有巴克禮牧師故居遺址，siōng尾參觀台灣基督長老教會歷史檔案館，介紹教會所收藏ê白話字文物史料。

羅馬字文化節tī tak冬固定辦理，Nā有beh參加koh-khah chē相關台語活動，歡迎參閱台羅會網站 <https://tlh.org.tw/tai/>

白話字文物導覽，參加ê民眾m̄-nā是koh-khah認bat台灣民眾百gōa冬來所使用ê台語文字「白話字」(Peh-oē-jī)，mā當場使用台灣歷史頭1台印刷機，體驗印台語報紙ê過程。

Ngiâ-chih 新生代ê 台語文創作者

陳慕真

「第一屆王育霖詩人檢察官台語詩徵文比賽」tī 2022年12月徵稿，che是國內第一個tī徵稿對象限定「28歲以下ê民衆（公元1994年以後出世）」ê台語詩獎，有真特殊ê意義。

「28歲」是詩人檢察官王育霖受難ê年歲。Tī chit陣ê台灣，28歲可能是iáu teh讀冊ê學生gín-á，mā有可能tú開始食頭路無幾冬niâ。In出世tī民主化ê台灣，hoân-sè有--ê有受過2001年開始tī中華民國體制內面推行ê母語教育。總--是，tī強勢ê華語社會環境、tī無健全ê學校母語教育lìn，in願意用台語來書寫、創作，表現in疼惜台灣kap台語ê心chiâⁿ kap意志，mā hō lán看著新生代ê跛步kap òng-bāng.

Chit pái徵文比賽，經過評審團隊ê討論，進入優選ê詩lóng總有7首。

〈我的記持有你〉chit首詩是1首思慕ê情詩。作者ùi「西照日、粉紅á色、上金ê一粒星、夕陽」chia-ê充滿色水kap溫度ê語詞，來描寫出「你」ê「溫柔、堅定、充滿活力、慷慨、替人想」ê特質。「我願意做你ê行星，tī烏暗中恬恬守護你」呼應兩人ê相tú

是「夢幻koh無真實」。兩人ê距離雖然hiah-nih近，「你只要伸手，就會當摸著我」。M-koh你恰意ê事物kám有包括我？上尾ê詩句kap詩名對比，透露出單戀ê微微仔酸。

〈Khu-kan-chhia區間車〉作者透過輕快ê筆路，分三段鋪排「chām chām thêng（站站停）、ûn-ûn-á kiâⁿ（勻勻仔行）、ûn-ûn-á poe（勻勻仔飛）ê區間車，結構真完整。Sóa振動ê區間車chhōa lán欣賞溪流田野、清風kap穹蒼，「享受青leng-leng sut過目尾」。規篇用詞優美、節奏輕快、感情豐富，營造出一種對土地ê意愛、珍惜kap寄望。

〈In kóng bē-tàng tī gōa-kháu kóng lí ê miâ-jī〉以白色恐怖遺族—1个囡仔ê角度，寫hō bē當hō人提起名字ê「你」。Tī囡仔ê心目中，無了解是按怎bē當tī外口講你ê名字。是m是你tī深山林內、tī墓仔埔、tī海邊？Hoah你ê名ē害你hō魔神仔、好兄弟、水鬼掠--去？厝內有你上愛ê日本冊kap日本歌，m-koh你ê形影kap笑聲lóng tòe名字消失--去。詩ê最後一pha，講出你tī 歹行ê路giáh koân旗á行頭前，tī烏暗時代守護gúnê安寧。Taⁿ，

天tiòh beh光，你ê名字m免koh再是禁忌。Chit首詩所描寫--ê，是台灣一个世代ê孔嘴、一段tī殖民政權下面，受禁忌ê歷史。Kui首詩文句淺白，soah充滿感動人ê力量。

〈Lán ê詩人節〉以一對母仔囡ê對話貫穿kui首詩。第一段以囡仔ê問話開頭「阿母，阿母，啥物是詩人節？」、「跳河自殺ê屈原kap lán有啥物關係？」反思台灣人tī詩人節紀念屈原ê hám-kó!阿母kā囡仔thiah白「台灣有家己ê永過」、「Lán mā有家己ê詩人節」。Sòa落來敘述1947年詩人檢察官王育霖為著人民來受難ê歷史。作者用「台灣teh落雪」形容bông霧bē清ê正義。上尾pha，囡仔回應阿母「Lán做伙來食鱖魚糜，念台語詩，thang來siàu念消失ê台灣英雄」。Chit首詩表現出建構台灣人史觀ê意志，透過柔性ê親

子對話來鋪排，mā隱含有恬靜koh堅定ê傳承意涵。

〈Phêⁿ-ô〉kui首詩總共4 pha，ták pha lóng以「日頭紅赤赤，海風微微á chhoe」做起頭，有穩定結構、掌握節奏ê作用。作者代先透過「日頭、海風、阿媽、牛車」描寫故鄉澎湖ê光景，是自然、勻勻仔ê步調，hō讀者bē輸mā phák著燒熱ê日頭、鼻著鹹鹹ê海風。後來，純樸ê澎湖因為觀光客「親像一陣風」出現，開始帶動經濟ê發展，m-koh soah hō人看bē著討海人ê未來。作者以澎湖在地人ê關懷、憂心，透過幼路ê觀察，來描寫澎湖ê改變。詩句中，上有特色ê所在tō是以台語白話字書寫澎湖腔--「hû」（魚）、「khù」（去），hō kui首詩koh khah有澎湖ê氣味。

〈看雲〉ê作者ùi「雲」ê千變萬化，投影出「我」起起落落ê心情。狡怪ê雲，日時無張持ē kā人攬牢牢，下晡時sùi tō koh hō風吹kah無影無跡。厚變化ê雲象徵多變ê感情，「窗仔墘」、「窗仔門」隱含我ê心。雲過，tiòh趕緊kā窗仔門關起來。Kā心門關hō ân，才bē hō目矙內ê物件mā流落溪流。Chit首詩對「物」kap「情」ê對應有chiâⁿ生動ê描寫。

〈Tiām-tiām lóng bô kóng-ōe〉是chit pái優選ê詩作內底，風格真特殊ê短詩。作者親像teh「家己kap家己講話」。透過連續幾若个問句以後，koh家己回答。詩句親像前後呼應，koh模糊無kài清楚。作者親像話已經soah，

koh親像猶未講soah。雖bóng詩ê意象kiah抽象，soah mā留落一寡韻味kap思考，留hō讀者真大ê想像空間。

觀察chit pái優選ê詩作，書寫主題chiâⁿ多元，包含對愛情ê抒發、對故鄉ê描寫、對土地ê意愛、對歷史ê反思、對政治ê批判等等，thang看出台語文書寫ê活潑。恭喜這7位優選ê作者，祝福in tī台語詩創作ê路lìn繼續pah-piàⁿ!

全民台語認證
Chhoân-bîn Tâi-gí Jîn-chèng

多一份語言證照·多一份就業及升學加分機會

檢驗家己ê愛台指數

全民台語認證
GAN HELP!!

2023
季考試

考試日期 **11.25** 拜六

詳細消息請參閱簡章_8月公布

Tel:06-2387539 Fax:06-2755190 E-mail: tgpomia@gmail.com

相關詳情歡迎請參閱官網資訊 <https://ctl.t.twl.ncku.edu.tw/gtpt>

主辦
單位

Tâi-oân Gí-bún Chhek-giām Tiong-sim
國立成功大學 台灣語文測驗中心
NCKU Center for Taiwanese Languages Testing

Tâi-oân Lô-má-jī Hiáp-hōe
Taiwanese Romanization Association
台灣羅馬字協會

優選作品欣賞1

Tiām-tiām lóng bô kóng-ōe

Kin-á-jit beh chiáh sáⁿ?

E-pơ ē-hiáu kóng--bô?

Ấu-lé-pài chiáu-á ē piàn-chòe chiòh-thâu

Lí kám ũ thiaⁿ-kòe chiòh-thâu tī-leh chiùⁿ-koa

Haih

Thiaⁿ bô chún-tú-soah

In-ūi

Chiòh-thâu bô-hoat-tō kóng-ōe

Chiáu-á it-tit leh poe

Tiong-tàu chiáh chá-tng

Ah-thúi piān-tong

I bē-hù chit-ê sè-kài

作者介紹

吳敬芊 | Gô Kèng-chhian

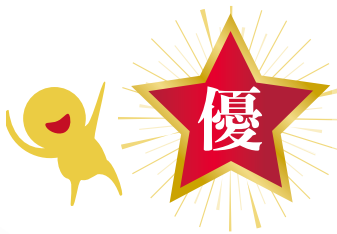
ē-hiáu kóng Tâi-gí. Á-m̄-koh, góa ē Tâi-gí bô hó. Sè-hàn ê sī-chūn góa chiáp-chiáp thiaⁿ bô pa-pa kóng ē Tâi-gí sī sáⁿ-mih ì-sù. Góa lóng kā pa-pa kóng, “Góa thiaⁿ bô!” Pa-pa lóng hôe-tap, “Thiaⁿ bô chún-tú-soah!” Só-í góa kám-kak “Thiaⁿ bô chún-tú-soah” sī chit-ê chiok lī-hāi ê Tâi-gí.

Góa sī Gô Kèng Chhian. Kin-nî jī-cháp-jī hòe, Sêng-Kong-tâi-hák Tâi-oân-Bûn-Hák ê hák-seng, sī Sin-pak Sin-tiàm lêng. Pa-pa ma-ma lóng

Góa kám-kak bûn-jī sī chit ê chin chhù-bī ê mih-kiāⁿ. Chit-ê jī ũ chin chē ì-sù, jī kap jī chi-kan ì-gī ê khong-kan koh ē-tàng sán-seng bû-

hān chióng khó-lêng-sèng. Tān-sī
tùi góa lâi kóng, bûn-jī mā sī chit-ê
chéng-lí ka-kī ê siūⁿ-hoat ê kang-kū.
Góa pêng-siông-sī chiok ài khòaⁿ
tiān-iaⁿ kap tōng-ōe. Kàu gōa-kháu
sàn-pō, phák jīt-thâu, mā sī chit-ê
chin khoài-lòk ê tãi-chì. Ū-tang-sī-á

lō-kīⁿ keng-kòe chit-chiah niau-á,
góa kah-ì i, i mā ì-ài góa. He sī chit-ê
hui-siông hēng-hok ê sùn-kan. Peh-
soaⁿ, thiaⁿ im-gák, yoga, chhiah-siù,
chiáh hó-chiáh ê mih-kiāⁿ mā sī góa
pêng-siông ài chò ê tãi-chì.

優選作品欣賞2

Lán ê si-jîn-cheh 咱 ê 詩人節

A-bú, a-bú, siáⁿ-mih sī Si-jîn-cheh?
Thiàu-hô chū-sat ê Khut-goân,
Kah lán ū siáⁿ-mih koan-hē?
Gín-á, gín-á, chhiáⁿ lí mài gō-hōe,
Tâi-oân ū ka-tī ê éng-kòe,
Lán ài kòe Tâi-oân Si-jîn-cheh.
Lán mā ū ka-kī ê Si-jîn-cheh?
He sī tong-jîan.

It kiú sù chhit nî,
Péh-sek-khióng-pò thún-táh Tâi-oân ê thó-tē,
Jîn-bîn peh-sèⁿ, ē khō-ke, bē pûn-hóe,
Hiàng-sī, ū chit-ūi kiám-chhat-koaⁿ,
Chhin-chhiūⁿ kian-jūn ê Hā-kō-chháu, íong-kám ūi jîn-bîn,
Chhin-chhiūⁿ úi-tāi ê Giók-san, kian-tēng hō Tâi-oân,
Saⁿ--goéh, chheng-chhun ê bah-thé,
Lū-goân tèk-bē-kòe khoân-sè kap siáu-tham ê chhèng-chí.

Hong bî-bî-á chhoe, Tâi-oân leh lòh-seh,
Khòaⁿ bē chheng cheng-gī ê hêng-thé.
Chí-ū goeh-niû, kng-kng, pèh-pèh,
Un-jiû chhiō tiòh Tām-chúí-hô té,
Thoân-lâi khai-lóng ê koa-siaⁿ:
“Chhun-thiⁿ ē koh lâi,
Kám koh ē-tàng tī kan-á chhiū-kha tâm-thian soat-tē neh?”

Chin sú-lâng keng-phòe,
Lán ē-tàng iōng sím-mih hong-sek lâi siàu-liām?
Chit-má, lán chò-hóe lâi chiáh jiû-hî-moài, liām Tâi-gí-si,
lōng lán ê gí-giân, tì-keng siau-sit ê Tâi-oân eng-hiông,
Chhui-tōng siók-î lán ka-kī ê Tâi-oân Si-jîn-cheh!

作者紹介

林芷妤 | Lîm Chí-û

逐家平安，我是林芷妤，tòa tī高雄，
目前是國立成功大學台灣文學系ê學生。
我ê成長過程kap學習經歷hām台語文有或深或淺ê關係。Tī台語文日漸流失ê時代，我ê父母真難得，堅持佇厝ê時陣，尤其是kap阿公阿媽開講ê時，就ài用台語來講話。因為按呢，奠定我對台語文ê認知kap認同。隨著年紀ê成長，我mā開始參加教育部舉辦ê國語文比賽閩南語朗讀、演說ê項目，得tiòh一寡bē-bái ê成就。後來，我選擇就讀成大ê台灣文學系，繼續深入了解kap學習這個優美ê語言。真歡喜會當參加第一屆ê王育霖詩人檢

察官台語詩徵文比賽，tī對台語文ê認捌kap創作方面，我猶有真濟會使進步ê空間，希望未來有機會參與koh較濟kap台語文相關ê活動，用台語文繼續來熟似世界。

優選作品欣賞3

In kóng bē-tàng tī gōa-kháu kóng lí ê miâ-jī

In kóng bē-tàng tī gōa-kháu kóng lí ê miâ-jī
Sī-m̄-sī in-ūi lí tī chhim-soaⁿ-nâ-lāi
Hoah lí ê miâ ē hāi lí hō mô-sîn-á liáh--khì

In kóng bē-tàng tī gōa-kháu kóng lí ê miâ-jī
Sī-m̄-sī in-ūi lí tī bōng-á-pō
Hoah lí ê miâ ē ū hó-hiaⁿ-tī tòe-tiòh lí

In kóng bē-tàng tī gōa-kháu kóng lí ê miâ-jī
Sī-m̄-sī in-ūi lí tī hái-piⁿ
Hoah lí ê miâ ē hō chúí-kúí lâi chhoe--lí

Chhù-lāi ū lí siāng-ài khòaⁿ ê Jit-pún chheh
Chhù--lih ū lí siāng-ài thiaⁿ ê Jit-pún koa
M̄-koh góa bô khòaⁿ-kòe lí ê hêng-íáⁿ
Lí ê chhiò kap lí ê siaⁿ
Lóng kap lí ê miâ chò-hóe siau-sit

Hit-tiâu pháíⁿ-kiâⁿ ê lō
Lí giáh-koân kī-á kiâⁿ thâu-chêng
Tī ơ-àm sī-tāi siú-hō gún ê an-lêng
Chít-má thiⁿ tiòh-beh kng
Lí ê miâ m̄-bián koh-chài kìm-khī

作者介紹

.....顏劭庭 | Gân Siāu-têng

Tàk-ke-hó, góa sī Gân Siāu Têng, chit-má sī Sêng-kong-tāi-hák ê hák-seng. Che sī góa thâu-chit-pái sú-iōng Pêh-ōe-jī lâi chhòng-chok. Sui-jiân hák-sip Pêh-ōe-jī ê kòe-thêng pêng bô kán-tan, m̄-koh ē-sái iōng ka-tī ê jí-giân su-siá, piáu-tát, chhòng-chok, tui góa lâi kóng sī chit-kiāⁿ chiok tiōng-

iàu mā chiâⁿ tin-sioh ê tāi-chì. In-ūi tī góa chhut-sì ê chit ê sè-tāi, í-keng ū chin chē lâng m̄-bat thiaⁿ-kòe Tâi-gí. Gún chit-pêng khòaⁿ-tiòh kóng Tâi-gí ê a-kong a-má chiām-chiām lâu--khì, chit-pêng hoat-kak sin chhut-sì ê gín-á m̄-nā khah ē-hiáu kóng Pak-kiāⁿ-ōe, sīm-chì siū-tiòh bāng-lō ē éng-hióng, liân iōng-sū tō chiām-chiām Tiong-kok-hòa. Gún mā ē chū-ngó hoai-gí, hoan-ló kóng Tâi-oân ê bûn-hòa sī-m̄-sī ē siau-sit. Só-pái góa ē-sái tī chia siá bûn-chiuⁿ, chin-chiàⁿ ài kám-siā thài chē, só-ū kòe-khì ū-tiòh Tâi-gí hù-chhut ê lâng. Góa mā ē chin góa ê lêng-lék, khì hō koh khah chē lâng liáu-kái Tâi-gí, liáu-kái Tâi-oân bûn-hòa.

打狗台語開講會

Ták個月第3-ê拜6固定辦理 · Google Meet 線頂活動

報名分享故事 /

<https://forms.gle/jNyUwzcg1npBhfPw5>

Siōng新ê消息請關注「台文博覽會」FB

金甘蔗台語影展

8/12《台灣總統》tī台南全美戲院公開放映。

詳細買票資訊請上

《台灣總統》官方網站：<https://reurl.cc/LALyn9>

金甘蔗影展總部：台南市中西區民權路二段283號

台文雞絲麵
Tâi-bún Ke-si-mi

台灣字雜誌 | 捐款名錄 2023年5月~6月30日

| 文稿贊助 • Tân-lúi • Lahjih

• Chng Hūi-phêng 12,000

• Í Giok-ngô 717

感謝列位作者贊助文稿

Nā有têng-tân, 請hām TLH聯絡!

【台文雞絲麵-系列講座】開辦！

逐個月第3 ê拜1 暗時8點-10點線頂固定辦理

PhahTaigi台語輸入法kap ChhoeTaigi台語辭典

開發者本人「Hê-bí」kap你分享beh按怎利用線頂數位資源!!!

- 👉 奇月 完全免基礎，教你ù bē曉夠有才調輸入台語字！
- 👉 雙月 適合有台語羅馬字基礎ê人，hō你有網路tòh隨時通好補充台語智識！

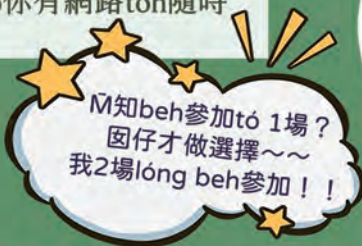
Ngô Hê-bí

台文雞絲麵 發起人

活動開辦詳情
請關注「台文博覽會」官方口座公告

M知beh參加tó 1場?
囡仔才做選擇~~~
我2場lóng beh參加!!

主辦單位： 台文雞絲麵 Taibún Kesimí、 台文博覽會、 打狗台語開講社

Tē 24 kài 第24屆世界台語文化營

Sè-kài Tâi-gí Bûn-hòa lâⁿ

8.19 拜六 ~ 21 拜一 國立成功大學 | 力行校區 台灣文學系館

報名資訊請看 Chit擺營隊無安排tòa-mê
台羅會官網 請beh參加ê人家己liōng-chá先訂飯店

主辦

Sêng-tâi Tâi-gí Su-chu-pan
成大台文系台語師資班
DEPT. OF TAIWANESE LITERATURE, NCKU

2023

活動主題

文化備戰

Tèng根台灣母語ê台灣學教育
chiah ē-tàng 抗中保台

Tâk-ke chò-hôe sng 逐家做伙耍

《呆呆好朋友》系列短片

7~8月 拜三下晡5點

狗仔A-kng和好朋友陪囡仔歡喜歌熱!

YouTube
收看影片

© LIRIee

呆呆伙伴 - DaiDai Friends

國立成功大學—
台灣語文測驗中心

chit-má 到 8/31 cháh 止

台語文獎學金

TÂI-GÍ-BÛN CHIÓNG-HÀK-KIM

主辦單位

Séng-kong Tâi-hâk Tâi-oân Bûn-hâk Hē
國立成功大學台語文學系
DEPT OF TAIWANESE LITERATURE, NCKU

Tâi-gí Ki-kim-hōe
蔣發太孫玉枝台語文教育基金會
Taiwanese Foundation

獎勵對象 國立成功大學現職教師(含兼任教師) kap 學生

獎金來源

- 美國詹文聲教授家屬
- 世界台灣文化論壇
- 美國台僑莊承業
- 美國二二八慘案教育基金會
- 蔣發太孫玉枝台語文教育基金會
- 陳信從老師家屬
- 台灣羅馬字協會
- 國內外熱心台灣語文無落名ê有志

獎項類別

★ 林茂生 教授 / 台語教學優良獎	★ 王育霖 詩人 / 檢察官獎
★ 蔣發太 先生 / 台語師培菁英獎	★ 王育德 教授 / 台語文研究獎
★ 蔣發太 先生 / 台語文傳承獎	★ 鄭良偉 教授 / 台語文研究獎
★ 陳信從 老師 / 玉蘭樹獎	★ 巴克禮 牧師 / 台語文國際化貢獻獎
★ 詹文聲 教授 / 外籍生台語文獎	★ 鄭兒玉 牧師 / 白話字貢獻獎

詳細辦法

請參閱 台灣語文測驗中心官網

2023 NCKU Taiwanese Awards • Scholarships

Tâioân-jī
台灣字

發行單位

Tâi-oân Lô-má-jī Hiáp-hōe

Taiwanese Romanization Association
台灣羅馬字協會

<https://tlh.org.tw>

台文筆會
Tâi-bûn Pî-hōe
Taiwanese Pen

<https://pen.de-han.org>

<https://pen.de-han.org/taioanji>

Open access 網路電子版 &
文章投稿請掃 QR code

Ná 有任何問題 歡迎來 phoe:
taioanjitauko@gmail.com
Tel: 06-2096384